

fst / FÖRENINGEN
SVENSKA
TONSÄTTARE

2024

Årsredovisning

Innehåll

Ordföranden har ordet	3
Kulturpolitik	6
Upphovsrätten, artificiell intelligens och påverkansarbete	8
Främjande av musikalisk mångfald och återväxt	10
FST:s marknadsfrämjande arbete.....	13
Internationellt samarbete och nordiskt påverkansarbete	15
Exportfrämjande satsningar	17
Stipendier och priser	23
Insatser för upphovspersoner.....	27
Ett urval av händelser under året	32
Förtroendevalda i föreningen, anställda tjänstemän och anlitade konsulter	34
Representationer	36
Flerårsöversikt	37
Resultaträkning	38
Balansräkning	39
Noter	41
Undertecknande	43
Revisionsberättelse	44

Föreningen Svenska Tonsättare

Organisationsnummer 802003-5369

Årsredovisning för räkenskapsåret 2024

Styrelsen för Föreningen Svenska Tonsättare avger härmed följande årsredovisning.

Omslag: Den färöiska vokalensemblen KATA framförde Arvid Krafts

Phineidae - for vocal ensemble under Nordic Music Days i New Auditorium,

Glasgow Royal Concert Hall i Glasgow. Foto: Anna Cokorilo.

Ordföranden har ordet

Under 2024 har FST fortsatt sitt målmedvetna arbete för att stärka tonsättarkollektivets positioner. Året har präglats av osäkerhet i omvärlden, där kulturens betydelse allt oftare ifrågasatts på politisk nivå. Trots detta har föreningen, med beslutsamhet och konstruktivt engagemang, framgångsrikt verkat för att förbättra villkoren för tonsättare i Sverige och internationellt.

Trots det rådande säkerhetsläget uteblev satsningar på kulturen i regeringens prioriteringar. Visioner för ett fritt och vitalt kulturliv saknades i budgeten, just när de behövdes som mest. Att kulturbudgeten urholkades och kulturlivets förutsättningar försämrades var därför djupt oroande. Vi har vid upprepade tillfällen fört fram våra synpunkter genom dialoger, debattartiklar och remissyttranden. Genom vår påverkan har vi också bidragit till att förhindra sammanslagningen av Konstnärsnämnden och Kulturrådet, vilket föreslogs av regeringen.

När vi blickar tillbaka på föreningens utåtriktade verksamhet, kan vi lyfta fram den framgångsrika medverkan vid Nordiska Musikdagar i Glasgow, där 27 svenska tonsättare deltog i konserter, seminarier och nätverksaktiviteter. Samarbetet med det skotska musiklivet har varit flerårigt och under året arrangerades ett showcase med Royal Scottish National Orchestra (RSNO) där tio svenska tonsättare fick presentera sin musik. Denna satsning var en del av FST:s långsiktiga arbete med att främja svensk konst-musik internationellt.

Vi har navigerat genom omfattande förändringar, bland annat implementeringen av EU:s DSM-direktiv. FST har också varit en aktiv röst och deltagit

i forum och rundabordssamtal om AI:s påverkan på musikskapande och upphovsrätt. Genom att bevaka och påverka utvecklingen har vi bidragit till att upphovspersoners rättigheter lyftes i diskussioner om AI-reglering, både nationellt och på EU-nivå.

Föreningens verksamhet har genomgått en professionalisering och utvecklats i takt med förändrade omvärldsförhållanden. Nya medlemstjänster har etablerats, och den strategiska kommunikationsverksamheten har stärkt föreningens synlighet och breddat spridningen av våra medlemmars konstnärskap. FST:s uttalanden och initiativ har fått genomslag i både branschen och den kulturpolitiska debatten.

Under hösten bestämde jag mig för att lämna posten som föreningens ordförande och talesperson efter nästan åtta år. Det är med visst vemod jag avslutar mitt uppdrag, men också med stolthet över det arbete vi har utfört och den solida grund vi byggt för framtiden. Vårt arbete har präglats av genomtänkta prioriteringar och strategiska insatser för tonsättarkollektivet, som att stärka föreningens externa relationer och skapa långsiktigt förtroende inom musik- och kulturlivet.

Jag vill rikta ett stort tack till alla medlemmar för de inspirerande, utmanande och engagerande samtal och samlarbetsinsatser. Med varm hand lämnar jag över ansvaret till nästa ordförande och styrelse, som jag är övertygad kommer att förvalta och vidareutveckla föreningen till nya höjder.

Martin Jonsson Tibblin
ordförande för Föreningen Svenska Tonsättare
t.o.m. 31 december 2024

FST:s uttalanden och initiativ har fått genomslag i både branschen och den kulturpolitiska debatten. FST har också varit en aktiv röst och deltagit i forum och rundabordssamtal om AI:s påverkan på musikskapande och upphovsrätt.

Martin Jonsson Tibblin
Ordförande Föreningen Svenska Tonsättare
Foto: Pao Duell.

FST:s medlemmar

Vid årets slut hade föreningen 470 medlemmar. Av dessa var 416 tonsättare, varav 322 män (77%) och 94 kvinnor (23%). Antalet hedersmedlemmar var 31 och antalet passiva medlemmar var 23.

Under året invaldes som aktiva medlemmar i föreningen följande elva tonsättare: **Anders Börjesson, Erik Hanspers, Zacharias Kärnekull Wolfe, Emmy Lindström, Emil Nilsson, Peter Nordahl, Daniel Quigley, Thomas Sandberg, Agneta Sköld, Stina Tordby** samt **Emil Wingstrand**.

Till hedersmedlemmar kan FST:s stämma invälja personer som föreningen av särskild anledning vill utmärka. Som nya hedersmedlemmar invaldes 2024 följande personer: **Alexandra Zetterström Büchel, Nils Spangenberg** och **Stefan Östersjö**.

Föreningen Svenska Tonsättare – Den musikaliska upphovsrättens grundare i Sverige

Föreningen Svenska Tonsättare (FST) grundades 1918 av ett trettiotal av sekelskiftets verksamma tonsättare, med ändamål att tillvarata svenska tonsättares konstnärliga, ekonomiska och sociala intressen. Föreningen medverkade till framkomsten av Sveriges första upphovsrättslag och 1923 grundades Stim av FST.

I 106 år har föreningen arbetat för att tillgängliggöra och sprida såväl ny som äldre svensk musik och främja den musikaliska mångfalden, i Sverige och internationellt. År 1918 bestod FST av 34 medlemmar. I slutet av 2024 hade föreningen 416 professionella tonsättare inom det konstmusikaliska området som rymmer allt mellan musikdramatik, orkester-, kammar- och körmusik till elektronisk musik, ljudkonst och improvisation.

Vi ser hur politiska krafter alltmer försöker styra kulturellt innehåll och försvaga viktiga kulturverksamheter. Vi står fast vid principen om armlängds avstånd och understryker att nyskapande, oberoende och fri konst är grundläggande för yttrandefrihet och demokrati.

Kulturpolitik

Departements-, myndighets- och omvärldsdialog

Under året har föreningen företrätt och främjat rättighetshavarnas intressen i kultur-, arbetsmarknads- och näringslivspolitiska sociala- och arbetsrättsliga frågor.

Kulturbudgeten som presenterades under hösten innehöll få satsningar som skulle kunna leda till att stärka landets kulturliv och dess utövare. Det befärades att det skulle leda till nedskärningar och kraftiga urholkningar av anslagen till viktiga kulturverksamheter, i synnerhet regionala. Av reformutrymmet på 60 miljarder gick enbart 114 miljoner till kultursatsningar vilket också kunde ses som en nedprioritering.

Regeringen avsatte resurser för att främja kulturella och kreativa branscher, vilket var positivt. Däremot har ett trygghetssystem för yrkesverksamma kulturskapare samt ett nytt regelverk för sjukpenninggrundande inkomst med lösningar för kombinatörer ännu inte implementerats eller finansierats.

I samband med höstens budgetpresentation har FST uttalat sig om kulturbudgeten och uttryckt oro över dess konsekvenser för musiklivet. ”Mindre glädjande är regeringens brist på visioner och vilja att satsa på kulturen. Det är i tider av nationell osäkerhet, oro, identitetslöshet och hot som satsningar på kultur är som viktigast”, kommenterade FST:s ordförande **Martin Jonsson Tibblin**. Han betonade även att utebliven kompensation för inflationens kostnads-

ökningar innebär en stor urholkning av en redan underfinansierad bransch.

Konstnärsnämndens och konstnärspolitikens organisering

Under 2024 har FST aktivt engagerat sig i diskussionen kring förslaget att inordna Konstnärsnämnden i Statens kulturråd med anledning av regeringens förslag om en sammanslagning av myndigheter. I januari skrev föreningen, tillsammans med SKAP, Musikerförbundet, Symf och Musikcentrum, ett öppet brev till Kulturrådets styrelse där man uttryckte oro över förslaget och betonade vikten av att bevara en separat konstnärspolitisk myndighet.

FST lämnade in ett formellt remissvar till regeringen angående detta förslag, där man framhöll riskerna med att centralisera den statliga kulturpolitiken. Det påpekades att en sammanslagning till en enda organisation skulle innebära en betydande risk för likriktning, vilket på sikt kunde påverka både den konstnärliga friheten och yttrandefriheten.

En glädjande nyhet var att regeringen valde att inte genomföra inordningen av myndigheten Konstnärsnämnden i Kulturrådet. Den viktiga expertmyndigheten Konstnärsnämnden fortsätter med sitt uppdrag att främja och bevaka konstnärers och kulturskapares villkor. Det är bra att regeringen hörsammat FST:s och andra organisationers enträgna påpekanden att Konstnärsnäm-

den och Kulturrådet fyller olika syften och fungerar bäst som separata myndigheter med olika uppdrag.

Sgi-utredningen

Utredningen "Ett trygghetssystem för alla - översyn av regelverket för sjukpenningsgrundande inkomst" har under 2024 gått ut på remiss, och FST har valt att samarbeta med KLYS för att ta fram ett kraftfullt yttrande. För att det nya trygghetssystemet ska bli förutsebart och rättssäkert krävs en rad kompletteringar i form av förtydliganden och förenklingar. En central aspekt som KLYS menar saknas i utredningen är en analys av hur Försäkringskassan tillämpar det nuvarande systemet.

När det gäller reformens kostnader är det viktigt att betona att detta i stor utsträckning handlar om att sociala avgifter och egenavgifter, som redan betalats in till systemet, nu faktiskt kommer att kunna betalas ut till fler av dem som bidragit ekonomiskt. Reformen bör därför ses som en rättvis justering där frilansare och kulturskapare äntligen får tillgång till ett trygghetssystem de tidigare varit utestängda från.

Public service-utredningen

Under året har FST, i samarbete med KLYS och Stim, aktivt engagerat sig i remissarbetet kring betänkandet *Ansvar och oberoende – public service i oroliga tider* (SOU 2024:34). Tillsammans med KLYS och Stim har FST bidragit till remissvar som betonar vikten av att public service-företagen fortsätter att fungera som betydande plattformar för svenskt musikliv. I remissvaren lyfts behovet av att inköp och beställningar från dessa företag sker på rättvisa villkor som värnar upphovsrätten.

Utredningen föreslår en ny lag för att reglera public service-verksamheten. Det noteras att det inte finns förslag om att minska public service-uppdraget, vilket tidigare befarats. Dock föreslås en nedtrappning av anslagsökningen, vilket kan påverka företagens möjligheter att uppfylla sina uppdrag. FST anser att det är avgörande att säkerställa en stabil och tillräcklig finansiering för att upprätthålla public service-företagens oberoende och förmåga att fullgöra sina breda uppdrag i samhället.

Det är bra att regeringen hörsammat FST:s och andra organisationers enträgna påpekanden att Konstnärsnämnden och Kulturrådet fyller olika syften och fungerar bäst som separata myndigheter med olika uppdrag. Den viktiga expertmyndigheten Konstnärsnämnden fortsätter med sitt uppdrag att främja och bevaka konstnärers och kulturskapares villkor.

Upphovsrätten, artificiell intelligens och påverkansarbete

Föreningen Svenska Tonsättare arbetar med upphovsrättsliga frågor som påverkar tonsättare och rättighetshavare. Föreningen verkar för att upprätthålla och stärka upphovsrätten, dels i egen regi, dels genom arbetet i nationella organisationer som till exempel Stim (Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå) och KLYS (Konstnärliga och Litterära Yrkesutövandes Samarbetsnämnd). FST är representerade i Stims styrelse tillsammans med Musikförläggarna och Skap (Sveriges kompositörer och textförfattare). FST är också representerade i Bonus Copyright Access som bevakar och fördelar royaltyintäkter enligt lagen om kollektiv förvaltning av upphovsrätt.

AI och musikskapande

Under året har FST varit flitigt engagerad i diskussionen om AI och musikskapande och representerats i flera panelsamtal och rundabordssamtal.

Den 19 januari 2024 deltog FST:s ordförande **Martin Jonsson Tibblin** i ett rundabordssamtal med Kulturdepartementet om AI-utvecklingens påverkan på kulturskapande och upphovsrätt.

FST:s huvudbudskap var tydligt: En fungerande upphovsrätt är avgörande för att rättighetshavare ska få skälig ersättning när deras verk nyttjas. För att möjliggöra detta krävs tydliga förutsättningar där marknadens parter kan ingå licensavtal, med en lagstiftning som gynnar både stora och små aktörer samt enskilda rättighetshavare.

Jonsson Tibblin betonade även att om mer och mer kultur skapas av AI som enbart reproducerar befintligt material, hotas den kulturella utvecklingen. Konstnärligt skapande bygger på nyskapande och mänsklig reflektion – inte på återanvändning av det som redan har gjorts.

Den 12 mars deltog FST:s ordförande tillsammans med KLYS i ett möte med ledamöter ur riksdagens näringsutskott för att diskutera hur det otydliga rättsläget kring AI och upphovsrätt påverkar kulturskapare. Det underströks behovet av att marknadens parter måste ges goda förutsättningar för att kunna teckna långsiktigt hållbara avtal som gynnar kreatörer, rättighetshavare och utvecklare.

Den 21 februari deltog FST i ett panelsamtal om AI-genererad musik, arrangerat av det nystartade The Museum of Artificial Intelligence i Stockholm. Tillsammans med branschrepresentanter från bland annat Musikförläggarna, SKAP, Reason Studios och KTH diskuterades de utmaningar och möjligheter som generativ och generell AI innebär för musiklivet. **Martin Jonsson Tibblin** betonade vikten av tydliga regleringar som möjliggör långsiktiga och hållbara avtal mellan marknadens parter. Han lyfte också en central fråga: Är vi beredda att överlåta kulturens grundläggande berättelser till maskiner? Det kommer inte att finnas någon experimentell utveckling om vi inte fortsätter att utveckla våra kognitiva förmågor. Tacit knowledge, Social intelligence och Existence intelligence diskuterades.

Den 7 mars deltog FST i två panelsamtal under Manifest Talks, arrangerat i samband med Manifestgalan i Norrköping. Samtalen fokuserade på generativ AI och dess påverkan på musikskapande, kulturell utveckling och samhället. Det betonades vikten av en sund och hållbar interaktion mellan människa och maskin. ”Vi vill inte att maskinerna tar över berättelserna om oss själva och därmed den kulturella utvecklingen”, sa **Martin Jonsson Tibblin** i diskussion med **Eva Karman Reinhold**, ordförande för SOM, och advokaten **Thorbjörn Öström**.

Inskränkningens utredningen som tillägg till EU:s upphovsrättslagstiftning

Under 2024 har FST aktivt deltagit i remissarbetet kring betänkandet *Inskränkningarna i upphovsrätten* (SOU 2024:4) och har lämnat in ett remissvar till regeringen. I samarbete med KLYS och Stim har FST verkat för att säkerställa att upphovsrättsliga inskränkningar är tydligt avgränsade och att upphovspersoners rättigheter skyddas. KLYS har betonat att inskränkningar i upphovsrätten ska vara klart definierade och endast tillåta användning som överensstämmer med den så kallade trestegsregeln. Detta för att säkerställa att upphovspersoners rättigheter inte urholkas.

FST:s ordförande Martin Jonsson Tibbin i samtalet "I ljuset av AI - hur påverkas konstnärlig frihet, kvalitet och kulturell mångfald" vid Kultur i Almedalen under Almedalsveckan i Visby den 26 juni 2024. Foto: Karl Melander.

FST fortsätter att arbeta för att upphovsrättsliga inskränkningar inte ska inkräkta på tonsättares rättigheter och att eventuella förändringar i lagstiftningen sker med hänsyn till upphovspersonernas intressen.

FST fortsätter att arbeta för att upphovsrättsliga inskränkningar inte ska inkräkta på tonsättares rättigheter och att eventuella förändringar i lagstiftningen sker med hänsyn till upphovspersonernas intressen. Strukturen med angivande av trestegsregeln i lagtext bidrar till ökad rättssäkerhet och förståelse av hur bestämmelserna faktiskt tillämpas i enlighet med gällande rätt.

Rimliga villkor och rimliga avtal - värna, respektera och stärka upphovsrätten

FST verkar för att tonsättare skall få skäligt betalt för sitt arbete med beställningsverk och strävar efter att få till stånd rimliga avtal. FST bistår såväl tonsättare

som beställare med rätt vägledning och uppräknar de rekommenderade minimiarvodessnivåerna vid beställning av nykomponerad musik samt tillhandahåller en avtalsmall som riktar sig till tonsättare, producenter och beställare av nykomponerad musik.

Formerna för ett nytt beställningsverksavtal med Svensk Scenkonst och Sveriges Radio har diskuterats en längre tid. Under 2024 har FST intensifierat sitt arbete beträffande ett nytt beställningsverksavtal och inlett en ny dialog med Svensk Scenkonst. Flera möten har ägt rum med FST:s jurist **Thorbjörn Öström** för att lägga upp strategin för förhandlingen. Svensk Scenkonst är kontaktade för att inleda förhandling om ett nytt beställningsverksavtal.

Främjande av musikalisk mångfald och återväxt

Repertoarutveckling

Arbetet med att ta fram repertoarstatistik i ett nytt digitalt verktyg har fortsatt under 2024. FST driver projektet i samarbete med KVASt/ Kvinnlig Anhopning av Svenska Tonsättare och uppdraget att programmera statistikverktyget har innehavts av företaget We Tail. Den första versionen beräknas att lanseras under 2025.

Pedagogiska konstmusikaliska projekt

FST är starkt engagerad i frågor som rör utvecklingen av tonsättarrollen, det praktiska komponerandet, estetik, konstnärliga uttryck och nyskapande. Föreningen vill öppna upp lyssnandet och introducera den nya generationen i att arbeta skapande, utifrån egen kreativitet.

FST har under många år arbetat för att lyfta in konstmusiken i skolan genom en rad projektarbeten där professionella tonsättare gör pedagogiska insatser i samarbete med skolans ordinarie pedagoger. Genom pedagogiska projekt får både elever och lärare på skolor

möjlighet att fördjupa sig inom konstmusikens mångfald, något som ofta helt saknas och för många blir en unik upplevelse.

Följande två tonsättare har under året varit delaktiga i så kallade Stenhammarprojekt: **Anders Englund**, vid Piteå Musikhögskola och **Jonas Valfridsson** vid Per Brahegymnasiet, Kulturhuset Spira i Jönköping.

Opus 1 - En inspirationskälla till att börja tonsätta

FST:s samarbete med den finska materialbanken för kompositionspedagogik – Opus1 – tog sin utgångspunkt i önskan att göra konstmusiken och musikskapande tillgängligt för barn och unga i hela Sverige. För att främja undervisning i komposition inom den svenska kulturskolan översattes plattformen till svenska av musikpedagogen **Dante Thelestam** i nära samverkan med Finlands Tonsättare rf och med stöd av Stim Forward Fund.

Opus 1 erbjuder en webbaserad materialbank med ett brett urval av kompositionsövningar, vilket gör det

möjligt för tonsättare och musikpedagoger att arbeta med elever på olika nivåer och inom olika genrer. Plattformen innehåller verktyg för grundläggande undervisning och handledning i komposition och riktar sig främst till musikpedagoger och musikutbildningar, men också till alla som är intresserade av komposition och kompositionspedagogik, oavsett ålder.

Under 2024 gjordes en sondering kring hur materialbanken kan användas i bredare pedagogiska sammanhang. FST ser materialbanken som ett verktyg för att inspirera både elever och lärare att utforska komponerandets värld. Ambitionen är att även kunna använda materialet inom pedagogikutbildningar.

Samarbete med Konstmusiksystrar

Under våren har FST, i samarbete med Konstmusiksystrar, genomfört en serie inspirerande workshops i landets kulturskolor. Med utgångspunkt i den finska kompositionspedagogiken Opus 1 har elever i åldrarna 6–22 år fått utforska komposition på egna villkor. Workshopen har ägt rum i Piteå, Stockholm, Trosa och Skara, där deltagarna, med olika instrument och

bakgrunder, har närmat sig skapandet utifrån sina egna musikaliska ingångar.

Arbetet har präglats av ett dynamiskt möte mellan pedagogik och konstnärligt utforskande. Opus 1-övningarna har kombinerats med metoder från workshopledarnas egna tonsättarpraktiker, vilket har skapat en bred och inspirerande inlärningsmiljö. För många elever har detta varit en första kontakt med komposition, och responsen har varit både positiv och engagerad.

En viktig lärdom från projektet har varit vikten av att förlägga workshoparna till redan schemalagd undervisningstid. Genom att integrera kompositionsmomenten i den ordinarie undervisningen sänks trösklarna för eleverna, samtidigt som samarbetet med kulturskolepedagogerna blir mer naturligt och långsiktigt. Pedagogernas stöd har visat sig ovärderligt, särskilt i de inledande momenten när eleverna tar sina första steg i komponerandet.

Detta samarbete mellan FST och Konstmusiksystrar har inte bara öppnat nya kreativa möjligheter för unga musiker, utan också lagt en grund för fortsatt utveckling av kompositionsundervisning inom kulturskolan.

Barnen och deras pedagoger arbetar med ljudande objekt och hur ljud kan gestaltas visuellt. Workshopen, ledd av Lo Kristenson på Trosa Kulturskola, inleddes med en introduktion till grafisk notation. Aktiviteten var en del av projektet Opus 1, där FST och Konstmusiksystrar tillsammans har arrangerat workshops i landets kulturskolor under våren 2024.
Foto: Anna Jakobsson.

Marie Samuelssons verk *Lejonet* framfördes av den svenska kammarensemblen Gageego! vid The Nordic Music Journeys på Glasgow Royal Concert Hall den 13 januari. Evenemanget arrangerades i samarbete med The Royal Scottish National Orchestra och fungerade som en plattform där svenska tonsättare mötte den skotska musikscenen inför Nordic Music Days 2024. Foto: Martin Jonsson Tibblin.

FST:s marknadsfrämjande arbete

FST verkar för att mer musik av levande tonsättare ska spelas, främst i och utanför våra konserthus, operahus, konsertlokaler samt i public service. FST värnar om musikens mångfald och arbetar aktivt för att skapa fler framförandetillfällen för den nutida konstmusiken. Genom marknadsfrämjande åtgärder har FST fortsatt att stärka konstmusiken och belysa tonsättarnas konstnärliga arbete i många olika sammanhang och mediekanalet.

FST:s kvalitativa inspelningar av Norrköpingsljud

För att stärka tonsättares möjligheter att synliggöra och presentera sitt konstnärskap initierade FST 2021 ett stöd för högkvalitativa inspelningar av verk, antingen framförda på konsert eller som en del av en studioinspelning. Under 2024 beviljades festivalen Norrköpingsljud stödet, vilket möjliggjorde dokumentation av musikaliska verk med syfte att ge tonsättarna större spridning och fler konstnärliga uppdrag.

Norrköpingsljud är en festival som lyfter fram en repertoar av nutida musik med lokal anknytning. Festivalen pågick mellan 23–26 maj 2024 bjöd på bl.a. följande tonsättares verk: **Magnus Alexandersson, Jan Allard, Saga Fagerström, Jens Hedman, Peter Lindroth, Emmy Lindström, Sten Sandell, Sven-David Sandström, Erik Valdemar Sköld, Paulina Sundin, David Swärd, Molly Teleman och Gunnar Valkare.**

FST ser inspelningsstödet som en viktig del av arbetet med att ge tonsättare bättre möjligheter att nå ut och skapa nya konstnärliga sammanhang.

Efterlysning av kammarmusikverk

FST inledde ett samarbete med ny ensemble för samtida konstmusik Ensemble Getögon och efterlyste i november kammarmusikverk av svenska tonsättare. Syftet var att främja nyskriven musik för mindre ensembler samt att erbjuda tonsättare möjlighet att få sina verk instuderade, framförda och professionellt inspelade.

Ensemble Getögon långsiktiga mål är att integrera konstmusiken i kulturen genom att experimentera med klanger och gränsöverskridande projekt. Sedan starten 2022 har de genomfört en rad konsertprojekt i samarbete med tonsättare och musiker från olika discipliner. År 2024 mottog ensemblen ett ensemblerstipendium från Kungl. Musikaliska Akademien.

Repetitions- och instuderingsarbetet kommer att ske under våren 2025. Själva inspelningen av fem verk (i både ljud och bild) planeras att äga rum efter spelperioden, under hösten 2025. Den inspelade verken kommer att användas i promotionssyfte och görs tillgängligt på FST:s YouTube-kanal.

Tonsättarresidens i Jämtland

För andra året i rad utlystes ett tonsättarresidens vid Wilhelm Peterson-Bergers Sommarhagen på Frösön/Östersund. Det tilldelades **Lei Feng Johansson** från Nödinge utanför Göteborg. Sommaren 2024 komponerade hon på plats vid Peterson-Bergers flygel. Det nyskrivna verket planeras att uruppföras på Sommarhagen i augusti 2025, i samband med de årliga Musikdagarna.

Under Musikdagarna 2024 uruppfördes 2023-års tonsättarresident **Mika Pelos** verk där PB-flygel var ett av instrumenten. Genom projektet fortsatte Wilhelm Peterson-Berger Stiftelsen sitt arbete med att lyfta fram Wilhelm Peterson Bergers musikaliska gärning och kulturarv. På sikt är stiftelsens ambition att knyta samman residenset med regionala ensembler, körer och musikutövare.

Tonsättarresidenset genomförs av Wilhelm Peterson-Berger Stiftelsen, i samarbete med Föreningen Svenska Tonsättare och med stöd av Region Jämtland Härjedalen.

Svensk Musikkvår med Henrik Strindberg som tonsättarprofil 2024

Under tio dagar, 15–24 mars, öppnade Stockholms främsta musikscener dörren för att presentera verk av FST:s tonsättare. Invigningstal hölls av **Martin Jonsson Tibblin**, ordförande för Föreningen Svenska Tonsättare och **Staffan Becker**, konserthuschef för Berwaldhallen. Svensk Musikkvår, festivalen som har gjort sig känd för förnyelse, kreativitet och kontinuitet, bjöd erfarna entusiaster och nyfikna noviser att upptäcka och utforska den nutida konstmusiken.

Festivalens tonsättarprofil 2024 var **Henrik Strindberg**. Svensk Musikkvår uppmärksammade också **KammarensembleN**, som fyllde 40 år, med en jubileumskonsert i Grönwaldsalen, Konserthuset. Under finaldagen den 24 mars på Musikaliska Kvarteret uppförde ensemble Lipparella Sverige-premiären av **Jonatan Sersams** Järnåkerprisbelönade stycke *Presencia de Sombra*.

FST bidrog till festivalen med inspelningsstöd, kommunikationsinsatser samt medarrangerade finaldagskonserten och utdelningen av Järnåkerstipendiet 2024.

FST:s samarbete med STIM för en starkare musikfrämjande verksamhet

Arbetet med Stims musikfrämjande verksamhet har fortsatt under året, där FST har varit en aktiv part i att bidra med kunskap och erfarenheter. Föreningen har under året stärkt relationerna till Stims VD, styrelseordförande, NäMMU och andra nyckelpersoner inom organisationen. Syftet har varit att bidra till de bästa möjliga förutsättningarna för den musikfrämjande verksamheten – såväl för FST:s medlemmar, som för hela Stimkollektivet.

Branschöverenskommelse mellan FST, Skap och Musikförläggarna

I takt med en snabbt föränderlig marknad och därmed förknippade utmaningar inom det upphovsrättsliga området har FST, Skap och Musikförläggarna valt att genom en branschöverenskommelse adressera problemet med att musikbeställare inom det audiovisuella området på senare tid allt oftare kräver förlagsrättigheter för beställda musikverk i samband med beställningsuppdrag. Branschöverenskommelsens syfte är att tillgodose behovet av gemensamma och sunda affärsetiska riktlinjer.

FST inledde ett samarbete med ny ensemble för samtida konstmusik Ensemble Getögon och efterlyste i november kammarmusikverk av svenska tonsättare. Foto: Ylva Fred.

Internationellt samarbete och nordiskt påverkansarbete

FST arbetar internationellt genom samarbeten och representationer i flera utländska tonsättarorganisationer för att bevaka upphovsrättsliga frågor, tonsättares villkor och kulturpolitiska frågor på nordisk, europeisk samt global nivå.

FST är medlem i ECSA (European Composer and Songwriter Alliance), paraplyorganisationen för alla som komponerar musik i Europa. ECSA omfattar idag 55 organisationer, vilka tillsammans representerar över 30 000 komponister inom alla musikaliska genrer i 28 länder.

Inom ramen för ECSA är FST medlem i ECF (European Composers Forum) som organiserar konstmusik-tonsättarna i Europa och FFACE (Federation of Film and Audiovisual Composers of Europe) som organiserar komponister av filmmusik och audiovisuell musik.

FST är även delaktig genom Stim i CIAM (International Council of Music Authors) som är en världs-

omspännande organisation för upphovspersoner inom CISAC (International Confederation of Societies of Authors and Composers). CISAC representerar över 230 sällskap i 120 länder och stöder det globala nätverket av kollektiv rättighetsförvaltning.

Europeiskt och internationellt samarbete

Under året har FST aktivt deltagit i ECSA:s arbete tillsammans med andra europeiska tonsättarorganisationer. Den 18–19 mars medverkade FST vid *ECSA Winter Session* i Bryssel, där aktuella frågor inom musikbranschen stod i fokus; Buy-outs – utmaningar kopplade till oskäligen kontrakt, Streamingekonomin – problematiken kring fake streams, fake artists och behovet av ökad transparens samt AI-act – det pågående EU-lagstiftningsarbetet och dess påverkan på musikskapare. På agendan fanns också kulturskapares arbetsvillkor och hur EU kan förbättra trygghetssystem

Europeiska tonsättare samlade i Bryssel under ECSA Winter Session - med buy-outs, AI Act och kulturskapares arbetsvillkor högt på agendan. Foto: Antoine Rassart, Francois De Ribaucourt Photography.

och arbetsförhållanden för konstnärer. Under sessionen påbörjades även planeringen av Creators Conference, som hålls i EU-parlamentet i april 2025.

Den 12–13 november deltog FST vid *ECSA Autumn Session* i Paris, arrangerad av de franska medlemsorganisationerna Syndicat National des Auteurs et des Compositeurs (SNAC), Union des Compositrices et des Compositeurs (U2C) och Union Nationale des Auteurs et des Compositeurs (UNAC). Mötet hölls på Bibliothèque nationale de France (BnF) och samlade tonsättarorganisationer från hela Europa för att diskutera ECSA:s nyckelprioriteringar. Samtalen kretsade kring streaming, AI, kollektiv rättighetshandling, kontraktsskrivning, jämställdhet och inkludering i musikbranschen. Den stora enkätundersökningen om "Fair practice" presenterades. Deltagarna diskuterade även ECSA:s framtida aktiviteter, med särskilt fokus på den kommande finansieringsperioden för Creative Europe (2025–2028).

Nordiskt tonsättarsamarbete

FST ingår i Nordiska Komponistrådet (NKR) som består av företrädare för de nordiska tonsättarföreningarna. Det nordiska samarbetet möjliggör ett mycket värdefullt kunskaps- och erfarenhetsutbyte om samtliga centrala tonsättarfrågor, framför allt i upphovsrättsfrågor, implementering av DSM-direktivet och ersättningsfrågor. Vidare arbetar man gemensamt med påverkansarbete genom ECSA och diskuterar tonsättarnas arbetssituation och möjligheter till skapande, repertoarstatistik, beställningssituation och nordiska sambeställningar. Dessutom behandlas frågor rörande kompositionsutbildningar och antagningsstatistik, musikpedagogisk verksamhet och förutsättningarna för att stärka nutida konstmusikens ställning i Norden och världen.

FST har genom **Martin Jonsson Tibblin** innehaft ordförandeskapet i NKR sedan 2022 och har varit en drivande kraft bakom festivalen Nordic Music Days i Glasgow 2024 – i synnerhet den stora satsningen under året.

Nordiska tonsättare vid en mottagning anordnad av Glasgow stad under Nordic Music Days 2024. Foto Anna Cokorilo.

Exportfrämjande satsningar

Nordic Music Journeys

FST genomförde satsningen Nordic Music Journeys för att främja svensk konstmusik i utlandet. För första gången arrangerades en showcase-dag för ny svensk kammarmusik och EAM i Glasgow/Skottland, i samarbete med The Royal Scottish National Orchestra, New Music Scotland, Gagego!, Hebrides Ensemble, Stim Forward Fund och Svensk Musik.

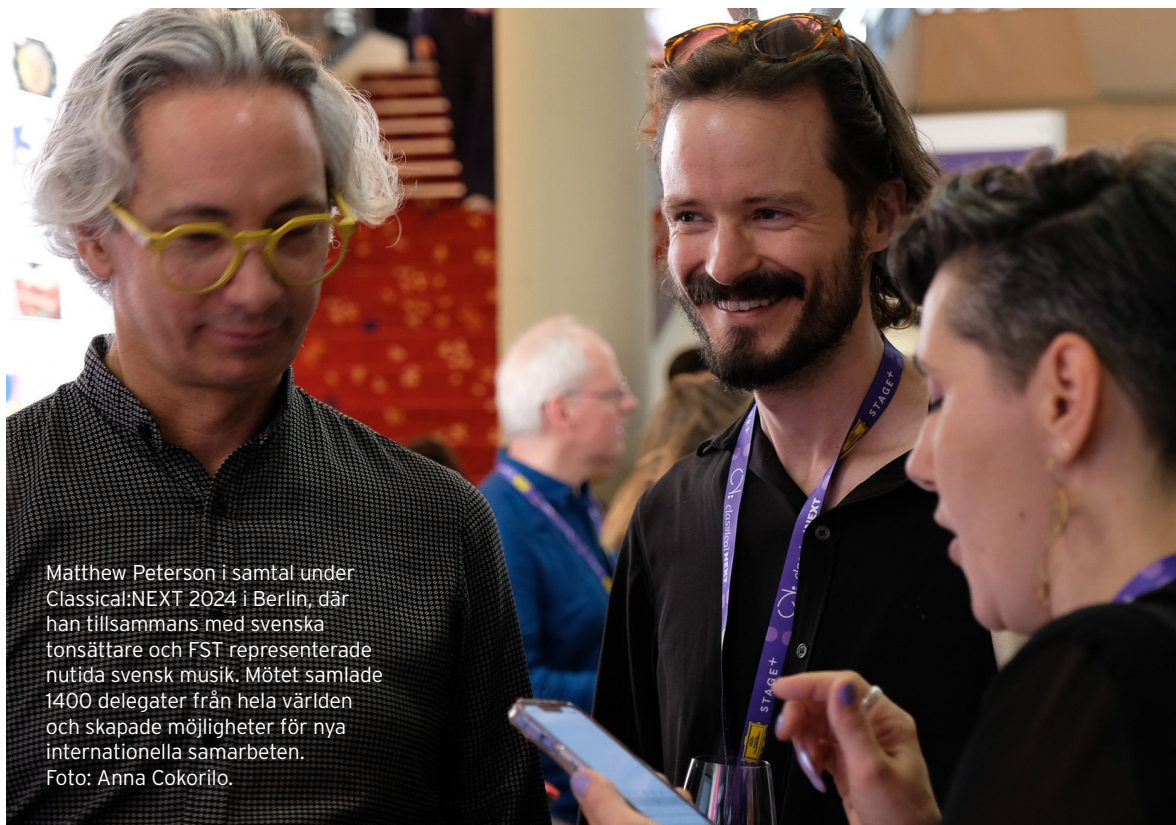
Den 13 januari 2024 möttes tio svenska och åtta skotska tonsättare vid tre offentliga utsålda konserter i The New Auditorium, Glasgow Royal Concert Hall. På programmet stod svenska verk av **Lars Bröndum** (*Times Arrow*), **Henrik Denerin** (ur *collide*), **Sune Mattias Emanuelsson** (*And When The Words Evade Me I Wander In The Ruins From All Along The Ages*), **Ylva Fred** (*Motor Music*), **Madeleine Isaksson** (*Capsuled time*), **Alfred Jimenez** (with *Voice*), **Mika Pelo** (ur

Abandoned), **Marie Samuelsson** (*Lejonet*), **Benjamin Staern** (ur *Hilma Scenes*) och **Mirjam Tally** (ur *Apparitions*). Urvalet av verk gjordes av en jury bestående av Albert Schnelzer, Paulina Sundin och Anders Jonhäll.

På plats fanns representanter för programråd från brittiska/skotska orkestrar, ensembler, agenturer och dirigenter. Det arrangerades även speedmeetings och en mottagning. Konserterna bevakades av tre tidningar i Glasgow med fina recensioner. Deltagarna och samarbetsparterna var mycket nöjda.

Classical:NEXT 2024

Classical:NEXT, den internationella mötesplatsen för professionella aktörer inom konstmusik, invigdes i Berlin den 13 maj 2024 med en konsert i Pierre Boulez Saal och pågick fram till 17 maj. Fyra svenska tonsättare deltog i evenemanget, där FST

Matthew Peterson i samtal under Classical:NEXT 2024 i Berlin, där han tillsammans med svenska tonsättare och FST representerade nutida svensk musik. Mötet samlade 1400 delegater från hela världen och skapade möjligheter för nya internationella samarbeten.
Foto: Anna Cokorilo.

Ylva Freds verk *Motor Music* framfördes av Gageego! vid Nordic Music Journeys i Glasgow i januari 2024. Foto: Martin Jonsson Tibblin.

Sune Mattias Emanuelssons verk *And When The Words Evade Me I Wander In The Ruins From All Along The Ages* var ett av de tio utvalda verken som framfördes och presenterades för den skotska musikscenen i Glasgow, The New Auditorium, Glasgow Royal Concert Hall den 13 januari 2024, som en del av Nordic Music Journeys. Foto: Anna Cokorilo.

Anders Hillborgs *Viola Concerto* framfördes av Scottish Chamber Orchestra under ledning av Andrew Manze, med Lawrence Power som solist, vid Nordic Music Days 2024 i Skottland. Foto: Anna Cokorilo.

arrangerade ett skräddarsytt tvådagarsprogram för fyra tonsättare – **Mansoor Hosseini, Anders Lind, Matthew Peterson** och **Ann Rosén** – lett av **Ragnar Berthling**, verksamhetsledare vid Musikcentrum Öst.

Plattformen gav möjlighet till nätverkande samt deltagande i panelsamtal, workshops, utställningar, prisutdelningar och showcases med nya konstnärliga projekt. Evenemanget uppskattades mycket av de medverkande tonsättarna, som fick möjlighet att representera både sig själva och konstmusiken i olika forum. Genom speed-dating med centrala aktörer – såsom internationella beställare, ensembler, förlag och konstnärliga ledare – skapades värdefulla kontakter och framtida samarbeten. FST träffade också sina nordiska kollegor för fortsatt planering inför Nordic Music Days i Skottland.

Genom att lyfta fram enskilda tonsättare stärks samtidigt hela kollektivet och svensk konstmusik får ökad synlighet i ett internationellt sammanhang. Att etablera en svensk närvaro på denna scen stärker också FST:s roll som en trovärdig aktör inom exporten av konstmusik.

Efter pandemin och i lågkonjunktur är den internationella arbetsmarknaden ofta helt avgörande för musikerskapare. Musikcentrum har en upparbetad struktur för att representera artister och musikerskapare och vi ser fram emot att fortsätta vårt samarbete med FST som inleddes 2021 på Classical:NEXT i Hannover. Att jobba med högklassiga tonsättare på en av världens främsta mötesplatser för den framåtblickande konstmusiken känns både självklart och viktigt.

Ragnar Berthling,
verksamhetsledare vid Musikcentrum Öst

For over a century, Nordic Music Days has been an essential forum for composers from across the Nordic region to meet, listen to each other's music, discuss trends and ideas, and share and develop cultural and artistic experiences. This year's festival further strengthened the already deep connections between Nordic and Scottish music and culture.

Through this new collaboration, valuable opportunities were created for composers, musicians, organizations, and audiences, making the festival a platform for artistic exchanges that will continue to thrive long after the event has ended.

Martin Jonsson Tibblin, ordförande för Nordiska Komponistrådet

Nordic Music Days 2024

Nordic Music Days, en av världens äldsta festivaler för samtida konstmusik, gjorde debut i Skottland efter sin 136-åriga historia. Den samlade kompositörer och ljudkonstnärer från hela Norden – Grönland, Island, Färöarna, Sverige, Norge, Danmark, Finland – och Skottland och det skapades nya kontakter och värdefulla nätverk genom ett historiskt musiksamarbete med The Royal Scottish National Orchestra och fler representanter från New Music Scotland.

Festivalen ägde rum den 30 oktober–3 november och spred sig över hela Glasgow, där den fyllde offentliga miljöer, konserthus, parker, museer, kyrkor, m.m. med innovation och nyfikenhet. Ett brett program av konserter, ljudinstallationer, samtal, filmvisningar och interaktiva evenemang hyllade de musikaliska och kulturella banden mellan våra nordliga länder. Tack vare ett framgångsrikt publikarbete från den skotska sidan blev festivalen välbesökt, vilket skapade en stark närvaro och väckte nyfikenhet kring svensk och nordisk musik.

Sverige representerades av följande tonsättare och ljudkonstnärer: **Girila Baars, Britta Byström, Malin Bång, Saga Fagerström, Rosali Grankull, Krister Hansén, Jenny Hettne, Anders Hillborg, Nino Håkansson, Madeleine Isaksson, Arvid Kraft, Håkan Lidbo, Evelin Lindberg, Alexandra Nilsson, Alessandro Perini och Marcus Wrangö.**

STIM – Svenska tonsättares internationella musikbyrås delegation bestod av **Mansoor Hosseini, Tove Kättström, Tebogo Monnakgotla och Olle Sundström.** Flera andra svenska tonsättare var också på plats: **Sten-Olof Hellström, Linnea Landström, Ann Rosén, Johan Blixt** samt **Martin Jonsson Tibblin** i rollen som ordförande för Nordiska Komponistrådet och Föreningen Svenska Tonsättare.

Ambitionen att bygga långvariga och hållbara musikaliska partnerskap mellan Norden och Skottland uppfylldes väl. Både de medverkande och de besökande tonsättarna fick utmärkta möjligheter att nätverka och

The truly remarkable thing about Nordic Music Days, which has been supported here in Scotland for this special edition by Creative Scotland, is the number of partner organisations who are working together, pooling resources and facilitating each other's performances in order to share a common artistic goal and conversation.

Alistair Mackie,

CEO The Royal Scottish National Orchestra

Johan Blixt, andre vice ordförande för FST, vid mottagningen under Nordic Music Days 2024 i Glasgow, arrangerad av den skotska regeringen tillsammans med nordiska ambassader och festivalens arrangörer. Bland festivalens projekt lyftes *phōné* – ett verk för röster och plåtburkstelefoner som sammankopplade körer över landsgränser genom sång och ljud.
Foto: Anna Cokorilo.

Glasgow City Council bjöd in till en mottagning där stadens Lord Provost, The Right Honourable Jacqueline McLaren, välkomnade Nordic Music Days till Glasgow - UNESCO City of Music, en stad som värdesätter idéutbyte, berättelser och traditioner och vibrerar av energi och öppenhet. Foto: Anna Cokorilo.

samarbeta med centrala aktörer inom den internationella konstmusikscenen. Nordiska Komponistrådet kommer att fortsatt planera inför kommande gemensamma satsningar för att manifesteras nordisk musik utanför Norden.

Satsningen blev dyrare än prognostiserat. De skotska samarbetsparterna erhöll inte de offentliga medel de hade budgeterat för till följd av budgettätstramningar, och beskedet om detta kom sent. Med anledning av detta beslutade FST att fortsätta investera och omfördela resurser, ett medvetet och strategiskt val. Syftet var att säkerställa att fler verk av svenska tonsättare kunde framföras, vilket också förverkligades. Ambitionsnivån var mycket hög.

Ung Nordisk Musik 2024

FST främjar också nya generationer av nordiska tonsättare genom att stödja Ung Nordisk Musik som bedrivs helt ideellt. Festivalen grundades 1946 och har sedan dess blivit det viktigaste och äldsta nordiska musikforumet för unga komponister och performance-artister. De nordiska länderna turas om att arrangera festivalen som presenterar verk av tonsättare och ljudkonstnärer under 30 år gamla som är från eller baserade i Norden. UNM samlar nordiska musikskapare, musiker och besökare och ger en bred inblick i den nordiska konstmusikscenen.

År 2024 ägde festivalen rum den 19–24 augusti i Örebro och den 23 augusti i Stållbergs gruva. Temat var *Specificity+*, där festivalen genom platsbaserade utforskningar inom Örebroregionen ställde frågor om platsens specifika betydelse, dess tillhörighet och dess relation till förändring och transformation. Ur ett musikaliskt perspektiv diskuterades och utforskades platsens unika egenskaper, dess föränderliga relationer till omgivningen och hur detta påverkar den konstnärliga processen.

Festivalen presenterade verk av 35 unga tonsättare och ljudkonstnärer från de nordiska och baltiska länderna. Från Sverige deltog **Kajsa Antonsson, Saga Fagerström, Arvid Kraft, Adele Marcia Kosman, Anton Lindström** och **Christopher Pantelidis**.

Nordic Film Music Days 2024

FST arrangerar årligen *Nordic Film Music Days* som är en internationell samarbetsverksamhet mellan de fem nordiska länderna för att belysa, främja och agera plattform för nordiska film- och mediakomponister. Bakom nordiska filmmusikdagar står Skap, FST, Music Finland, FMC Finnish Music Creators, STEF Icelandic Collective Rights Management Society, NOPA Norwegian Society of Composers and Lyricists samt BFM Danish Organization for Film- and Media Composers.

Nordic Film Music Days (NFMD) 2024 ägde rum den 16–18 februari i Berlin, parallellt med den internationella filmfestivalen Berlinale. Evenemanget samlade nordiska filmmusikkompositörer för nätverkande, filmvisningar och seminarier om filmmusikens roll i dagens filmindustri.

Under NFMD delades även *HARPA Nordic Film Composers Award* ut, ett pris som hedrar framstående nordiska filmmusikkompositörer. Det svenska nomineringsbidraget var **Irya Gmeyner & Martin Hederos** för deras musik till TV-serien *Tunna blå linjen*. Priset tilldelades den isländske kompositören **Eðvarð Egilsson** för hans musik till filmen *Smoke Sauna Sisterhood*, regisserad av **Anna Hints**. Juryn beskrev hans arbete som ”speciellt, inte bara för att det är resultatet av ett samarbete mellan kompositören och regissören, utan också för att det smälter samman mänskliga röster med rytmiska, men ändå köttiga ljud, vilket ger filmen en jordnära, uppriktig och poetisk ton.”

Stipendier och priser

FST-stipendium 2024

FST delar årligen ut FST-stipendium till yrkesverksamma Stimanslutna tonsättare inom det konstmusikaliska området vilket finansieras genom SKU-medel från Stim. Vid 2024-års stipendieutdelning fick 38 upphovspersoner dela på 1 990 000 kronor. FST-stipendiets ordinarie belopp var 55 000 kr. I de fall en FST-stipendiat hade tilldelats STIM-stipendium 2024 om 25 000 kronor, var FST-stipendiets belopp 30 000 kronor. 2024-års pris- och stipendiekommitté bestod av de tre tonsättarna: **Rolf Enström, Rosali Grankull och Jesper Nordin.**

Följande 38 tonsättare tilldelades FST-stipendium 2024:

Anton Alfvén, Johannes Bergmark, Tobias Broström, Erik Bünger, Agnes Kofoed Christianson, Jörgen Dafgård, Per Eglund, Mats Erlandsson, Dror Feiler, Marta Forsberg, Rosanna Gunnarsson, Michael von Hausswolff, Maria W Horn, Lei Feng Johansson, Reine Jönsson, Arvid Kraft, Peter Lindroth, Marcus Lundberg, Magdalena Meitzner, Casey Moir, Iréne Moneco, Jesper Nielsen, Alexandra Nilsson, Lise-Lotte Norelius, Lina Nyberg, Åke Parmerud, Erik Peters,

Matthew Peterson, Ann Rosén, Sten Sandell, Albert Schnelzer, Lisa Stenberg, Henrik Strindberg, Simon Söfelde, Jonas Valfridsson, Serge Viluman, Marcus Wrangö och Djuro Zivkovic.

FST:s konstmusikaliska priser

Föreningen Svenska Tonsättare utsåg tre mottagare till FST:s etablerade konstmusikpriser för år 2023 och en mottagare för år 2024. De tilldelades en tonsättare vars unika röst och klangfantasi har berikat den svenska musikscenen, en visionär ledare som banat väg för nutida musik i världsklass, samt en ensemble som under sina fyrtio år har kombinerat det bästa av ett brinnande engagemang från det fria musiklivet. 2024-års priset avsåg en konstnär som skulpterar fascinerande elektroakustiska ljud och former.

Rosenbergpriset 2023 tilldelades Marie Samuelsson

Tonsättaren **Marie Samuelsson** tilldelades Rosenbergpriset om 100 000 kronor. Priset som delats ut sedan 1982 går till en tonsättare med betydelsefull och nyskapande verksamhet bakom sig.

Hanna Hartman, Stefan Forsberg och Marie Samuelsson tilldelades konstmusikpriser under 2024.
Foto fr v: Helga Brekkan, Mats Lundqvist och Mats Bäcker.

Motiveringen löd:

Marie Samuelsson tilldelas Rosenbergpriset för ett konstnärskap som med sin unika röst och klangfantasi har berikat den svenska musikscenen. Hennes musik förenar mänskliga och naturnära teman med en sär egen kraft och musikalisk integritet. Med djup närvaro i samtiden väver hon samman det intima och monumentala, och bygger en tidlös klangvärld som genljuder såväl nationellt som internationellt. Som engagerad lärare har hon dessutom med hängivenhet förmedlat sin kunskap till nya tonsättare och bidragit till en framtid för konstmusiken i Sverige.

Interpretpriset 2023 tilldelades KammarenssembleN

Föreningen Svenska Tonsättare har sedan 1982 premierat musiker, ensembler, körledare och dirigenter som särskilt utmärkt sig genom att framföra samtida konstmusik. FST:s Interpretpris 2023 tilldelades en av Sveriges mest etablerade professionella ensembler inom samtidsmusikscenen, **KammarenssembleN**.

Motiveringen löd:

Föreningen Svenska Tonsättares Interpretpris 2023 tilldelas KammarensembleN som under sina fyrtio år har kombinerat det bästa av ett brinnande engagemang från det fria musiklivet med en ambition och vision som snarare kan jämföras med en större institution. Många av Sveriges främsta specialister inom nutida musik utgör kärnan av den ensemble som även nått internationell ryktbarhet med sina storslagna projekt.

Priset överlämnades av FST:s ordförande **Martin Jonsson Tibblin** vid en konsert med KammarensembleN och dirigent- och kompositionsstudenter på Kungliga Musikhögskolan i Stockholm den 27 november.

Musikens Möjliggörare 2023 tilldelades Stefan Forsberg

Priset Musikens Möjliggörare, instiftat 2010, utdelar Föreningen Svenska Tonsättare till en konsertarrangör eller producent vars insatser varit av stor betydelse för nutida konstmusik. Priset innebär att mottagaren får beställa ett musikverk till ett värde av 110 000 kronor. 2023-års pris tilldelades **Stefan Forsberg**.

Motiveringen löd:

Föreningen Svenska Tonsättares pris för Musikens Möjliggörare 2023 tilldelas Stefan Forsberg för hans betydande bidrag till den svenska nutida musiken. Han har lyckats med den svåra balansakten att leda ett konserthus i världsklass med fokus på den romantiska traditionen där den nya musiken alltid fått ta plats och breda ut sig, främst under de internationellt uppmärksammade tonsättarfestivalerna.

Elektronmusikpriset 2024 tilldelades Hanna Hartman för *Borderlines*

Tonsättaren **Hanna Hartman** tilldelades FST:s Elektronmusikpris om 75 000 kronor för verket *Borderlines*. Priset, instiftat 2023, ska främja och synliggöra den elektroniska konstmusiken. Det belönar särskilda och betydande verk inom elektronmusik, elektroakustisk musik eller live-elektronisk musik, alternativt musik som i huvudsak innehåller elektroniska inslag.

Motiveringen löd:

Elektronmusikpriset tilldelas Hanna Hartman. Med stor konstnärlig integritet har Hartman under decennier skapat ett unikt och fascinerande fält inom elektroakustisk musik där materialen och dess klangliga kvalitéer belyses med en koncentrerad konceptuell inramning. I verket 'Borderlines' skulpterar Hartman ljud och form på ett unikt sätt som berikat lyssnare världen över.

Järnåkerstipendiet 2023 och 2024

Stiftelsen Saltö, inrättad av musikmecenaten och donatorn **Erik Järnåker**, har sedan 2009 premierat betydelsefulla kammarmusikverk komponerade av svenska tonsättare. Stiftelsen, som förvaltas av Kungl. Musikaliska Akademien och drivs tillsammans med FST, delar varje år ut Järnåkerstipendiet, det största i Sverige inom kategorin kammarmusik.

'Alfabet' är en inکännande och känslig tonsättning av Inger Christensens poesi, där musiken sammanflätas med textens strukturer. Verket är skickligt komponerat av en tonsättare som har förmåga att fånga lyssnaren med direkt tilltal och samtidigt göra musiken intressant i materialet bakom kulisserna. På väg genom de olika satserna växlar musiken mellan rytmisk vitalitet, stilla kontemplation och ständigt skiftande färger, vilket skapar en fascinerande kalejdoskopisk helhet.

Britta Byström tilldelades Stiftelsen Saltös Järnåkerstipendium 2024.
Foto: Lars Skaaning.

Jonatan Sersam som tilldelades Stiftelsen Saltös Järnåkerstipendium 2023 för verket *presencia de Sombra* (2022) tog emot sin utmärkelse av Stiftelsen Saltös ordförande **Monica Danielson** vid musikfestivalen Svensk Musikkvår i Stockholm den 24 mars 2024. Hans prisbelönade verk fick sin Sverigepremiär i samband med själva prisutdelningen på Nybrokajen Musikaliska.

Britta Byström tilldelas Stiftelsen Saltös Järnåkerstipendium 2024

Saltöstiftelsens jury tilldelade Stiftelsen Saltös Järnåkerstipendium 2024 om 110 000 kronor till **Britta Byström** för verket *Alfabet* (2022). Det är skrivet för Norrbotten NEO och sopranen **Alexandra Büchel**, som verket också är dedikerat till. Juryn, som under 2024 bestått av **Staffan Storm**, **Kim Hedås** och **Cathrine Winnes** valde bland anonymiserade nomineringar och ansökningar. Deras motivering löd:

'Alfabet' är en inکännande och känslig tonsättning av Inger Christensens poesi, där musiken sammanflätas med textens strukturer. Verket är skickligt komponerat av en tonsättare som har förmåga att fånga lyssnaren med direkt tilltal och samtidigt göra musiken intressant i materialet bakom kulisserna. På väg genom de olika satserna växlar musiken mellan rytmisk vitalitet, stilla kontemplation och ständigt skiftande färger, vilket skapar en fascinerande kalejdoskopisk helhet.

Sveriges största kammarmusikstipendium om 110 000 kronor offentliggjordes traditionsenligt den 5 januari 2025 för att hedra Erik Järnåkers storartade insatser för musiklivet. Britta Byström kommer att ta emot utmärkelsen och intervjuas av Stiftelsen Saltös ordförande **Monica Danielson** i anslutning till verkets framförande vid Båstad Kammarmusikfestival 2025.

Manifestgalan 2024

FST främjar musik utgiven på oberoende skivbolag och bidrog även under 2024 till årets stora händelse i indie-musiksverige – Manifestgalan. Årets gala ägde rum den 7 mars 2024 på Arbis i Norrköping och arrangerades av SOM (Svenska Oberoende Musikproducenter) i samarbete med FST, SKAP, Musikförläggarna, Sensus, Virgin Musicgroup, Border Music m.fl.

I kategorin Årets Experimentellt prisades **GAHLMM** för albumet *Break a leg*, utgivet av Geiger Grammofon. Juryns motivering löd: *Ett smygande kaos, en förvirrad balans, ett vackert ilande. Med sällan skådad variation och edge formar musikerna en skiva av sammanhållen underbar spretighet.*

Priset delades ut av FST:s ordförande **Martin Jonsson Tibblin**, som även medverkade i Manifest Talks där diskussioner om AI och musikbranschens framtid stod i fokus.

Med en karriär som sträcker sig över sex decennier har Daniel Börtz skapat en unik och färgstark musikalisk skatt som satt stor prägel på svensk konstmusik. Hans kompositioner, ofta karakteriserade av en stark emotionell intensitet och ett orädd utforskande av musikens gränser, har gjort honom till en av Sveriges mest framstående tonsättare.

Årets konstmusikpris
Stor ensemble/opera

MFP24

Daniel Börtz tilldelades Musikförläggarnas hederspris 2024 vid Musikförläggarnas Pris i Stockholm den 8 november, där årets mest framstående låtskrivare, kompositörer och textförfattare hyllades. Han mottog även priset för årets konstmusik (stor ensemble/opera) för sitt verk *Sinfonia 15*, utgiven av Gehrman's Musikförlag. Foto: Anna Cokorilo.

I samband med FST:s årsmöte den 26 april 2024 på Wenner-Gren Center i Stockholm samlades nästan 100 personer till en efterföljande föreningsmiddag.
Foto: Marcus Wrangö.

Insatser för upphovspersoner

FST:s stämma 26 april 2024

Vid föreningens årsmöte fredagen den 26 april på Wenner-Gren Center i Stockholm deltog 84 medlemmar och cirka 100 personer var med vid den anslutande föreningsmiddagen. I samband med stämman anordnades även en utbildning i PR och mediekontakter för tonsättare med PR-konsulten **Elisabet Widlund**.

Stämman höll parentation för föreningens sedan föregående föreningsstämma avlidna medlemmar **Georg Riedel** och **Tamás Ungváry**.

FST:s ordförande Martin Jonsson Tibblin presenterade verksamhetsåret 2023 och väsentliga delar i förvaltningsberättelsen samt tackade styrelsen och kansliet för arbetsinsatser under det gångna verksamhetsåret. FST:s tonsättare och representant i NäMMU **Jonas Forssell** presenterade arbete i Stims arbetsgrupp för musikfrämjande verksamhet.

Styrelseledamöter **Johan Blixt** och **Tébogo Monnakgotla** omvaldes för en period om två år, enligt valberedningens förslag. Då **Johan Svensson** hade förklarat sig ej stå till förfogande för omval och **Marcus Wrangö**, som suttit i styrelsen sedan 2014 och FST förordar att mandatperioder endast undantagsvis överskrider 8 år, valde stämman två nya styrelseledamöter; **Anna-Karin Klockar** och **Per Anders Nilsson**, enligt valberedningens förslag.

Alexandra Zetterström Büchel, **Nils Spangenberg** och **Stefan Östersjö** invaldes som FST:s hedersmedlemmar.

Tonsättarträffar

Genom FST:s medlemsträffar vill föreningen främja mötet mellan tonkonstnärer i olika åldrar, genrer och erfarenheter och skapa gemenskap och sammanhang.

Under 2024 anordnade FST fyra tonsättarträffar. De ägde rum i Malmö, Göteborg och Stockholm där medlemmarna bjöds in till diskussioner om musikskapande och estetik. Medlemsträffarna var uppskattade och gav möjlighet till såväl kunskapsspridning och erfarenhetsutbyte som socialt nätverkande.

Medlemsträffen i Malmö den 19 mars hölls på IAC/ Inter Arts Center, där **Staffan Storm** berättade om sina verk inför konserten dagen därpå. På konserten uruppfördes *Rifts and Pathways* tillsammans med ett urval av hans verk från de senaste 20 åren. Medlemmarna som deltog i träffen erbjöds även biljetter till konserten.

Medlemsträffen i Stockholm i Stimhuset den 21 mars gav en möjlighet att möta 2024-års Järnåkerstipendiat, tonsättaren **Jonatan Sersam**, i samtal med sångerskan **Alexandra Büchel**. Sersam var aktuell under festivalen Svensk Musikår med *passing lodestones* och det prisbelönade verket *presencia de Sombra*. De delade också sina reflektioner ur ett tonsättarrespektive sångarperspektiv. Efter samtalet arrangerades en lunch med trevlig samvaro med nätverkande.

Den 15 oktober arrangerade FST en medlemskväll i Malmö i samband med en konsert på Folkets Park, där Stockholms Saxofonkvartett (SSK) och Quasar Quatuor de saxophones uruppförde ett verk av **Martina Tomner** och framförde *Swirls and Shades* av **Jenny Hettne**. Innan konserten mötte vi Hettne på Inter Arts Center, där hon tillsammans med musiker

från SSK berättade om sitt verk. Efter konserten fortsatte kvällen med mingel och umgänge.

Medlemsträffen i Göteborg den 19 oktober hölls på Scen46 i samarbete med den tvärkonstnärliga festivalen Rabbit/Duck. Tonsättaren **Anne Pajunen** och dansaren/koreografen **Toby Kassell** presenterade sitt konstnärskap och den rumsliga installationen/performance-verket *The corpus of crumbs will rule the world – slow down and crawl*, som uruppfördes kvällen innan på festivalen.

Lär känna din kollega

Konceptet "Lär känna din kollega" som introducerades under 2023 fortsatte att anordnas under 2024. Under träffarna höll varje tonsättare en 15-minuters presentation, där de fritt kunde visa partitur, spela upp en ljudfil eller dela ett filmklipp – oavsett om verket var färdigt eller pågående. Presentationerna hölls i små grupper om fyra tonsättare, följda av gemensamt mingel med mat och dryck.

"Lär känna din kollega"-träffar genomfördes i Göteborg i Lagerhuset/Kulturverkstans lokaler den 30 maj, Stockholm i Stim Music Room den 28 november, samt i Malmö på Inter Arts Center (IAC) den 12 december. De var mycket uppskattade och resulterade i aktiva tonsättarkonversationer. Bakom planeringen och samordningen stod tonsättarna **Rosali Grankull** (Göteborg), **Jenny Hettne** (Stockholm) samt **Josef Söreke** (Malmö).

Jenny Hettne berättar om sitt verk *Swirls and Shades* på Inter Arts Center i Malmö den 15 oktober, vid en medlems-träff arrangerad av FST. Samma kväll framfördes hennes verk av Stockholms Saxofonkvartett och Quasar Quatuor de saxophones på Folkets Park. Foto: Alessandro Perini.

Utbildning och rådgivning för upphovspersoner

FST erbjuder utbildning och rådgivningstjänster till STIM-anslutna upphovspersoner. Föreningens rådgivning till upphovspersoner medför ofta även ett kunskapsstärkande. Omfattningen av de rådgivningstjänster FST tillhandahöll under året var i paritet med föregående år.

Den 25 november arrangerades ett onlinekurstillfälle på temat Din frilansekonomi med **Mats Möller** från redovisningsbyrån Kulturekonomin och med mångårig erfarenhet som frilansmusiker. Kursen riktade sig exklusivt till tonsättare och behandlade skattesystemets skiktgränser, rot- och ränteavdrag, frilanspension samt strategier för att varva tjänst och F-skatt.

Den 5 december arrangerades den uppskattade föreläsningen *Mod att ta plats i sociala kanaler* på Stimhuset i Stockholm. Föreläsningen riktade sig till tonsättare som ville stärka sin digitala närvaro, men som upplevde hinder som övertänkande, prestationskrav och osäkerhet kring synlighet. Under föreläsningen presenterades strategier för att bygga ett autentiskt varumärke i sociala medier, samtidigt som deltagarna fick verktyg för att hantera vanliga inre hinder. Sessionen var interaktiv med en engagerad, dynamisk diskussion som präglade den goda stämningen. Föreläsare var **Anna Vogel**, certifierad coach med bakgrund inom kulturproduktion och marknadsföring, som arbetar med att hjälpa kreatörer och entreprenörer att öka sin synlighet.

Under december arrangerades två av fyra planerade kurstillfällen i notprogrammet Dorico. De inledande webinarerna fokuserade på att komma i gång med verktyget, skriva in noter och hantera grundläggande layoutfunktioner. Deltagarna hade möjlighet att påverka kursens innehåll genom att skicka in frågor, vilket skapade en dynamisk och interaktiv inlärningsprocess.

Det första tillfället, *Kom igång med Dorico*, hölls den 3 december (via Zoom) och det andra tillfället, den 19 december, ägnades åt inkomna frågor och en genomgång av layoutfunktioner.

FST fortsatte att tillhandahålla rådgivning och samtalsstöd för utsatta personer i musiklivet i samarbete med Klara K. Den stödfunktion som Klara K ger är också till hjälp för FST:s styrelse och kansli i arbetet med att påverka och utveckla jämställdheten i musiklivet.

Juridisk rådgivning

Under 2024 har FST tillhandahållit juridisk rådgivning till 37 rättighetshavare. För rådgivningen svarade juristen **Thorbjörn Öström**. Inom ramen för föreningens juridiska rådgivningsservice har FST bistått såväl Stimanslutna upphovspersoner som beställare och andra musikanvändare i upphovsrättsliga frågor, förhandlingar, avtal, kontrakt, arvodesfrågor och andra musikjuridiska ärenden.

FST ser ett allmänt ökat behov av framför allt juridisk rådgivning i synnerhet när DSM-direktivet

har implementerats i svensk lagstiftning och frågor om Artificiell Intelligens och upphovsrätt snabbt aktualiserats för komponister och andra kulturskapare.

Ekonomisk rådgivning

Ekonomisk rådgivning erbjöds under 2024 till 96 rättighetshavare. Den tillhandahölls av en mängd redovisningskonsulter och specialister inom ekonomi, bland andra Korsfeldt & Company (Per Korsfeldt), Vemanord Redovisning, God Redovisning, Kulturekonomin i Sverige och Sveriges Dramatikerförbund.

Resebidrag till rättighetshavare

FST erbjuder tonsättare resebidrag i samband med uppförande eller uruppförande, repetition inför uppförande av eget verk, eller t.ex. besöka kompositionsseminarium, såväl nationellt som internationellt. FST ser varje tonsättare som en ambassadör för svensk konstmusik och medverkar på detta sätt till att stärka tonsättarnas internationella nätverk, knyta kontakter och sprida information om den samtida svenska konstmusiken. FST kan bevilja resebidrag till STIM-anslutna upphovspersoner i de fall finansiering från Svensk Musik eller Konstnärsnämnden inte är möjlig.

Under året var behoven av resor stort bland upphovspersonerna. Totalt beviljades 72 upphovspersoner resebidrag, både för utrikes- och inrikesresor. Resebidragen var mycket uppskattade och bidrog till att möjliggöra såväl viktiga kontaktskapande erfarenheter som spridning av rättighetshavares musik, nätverksbyggande, kompetensutveckling, marknadsföring och deltagande vid uruppföranden samt andra viktiga framföranden.

Resebidragssumman har under 2024 varit på samma nivå som föregående år; dvs. resor inom Sverige 3 500 kr, inom Europa 6 000 kr och för resor till övriga världen 8 500 kr.

Arbetsvistelser för tonsättare

FST äger en lägenhet i Berlin (Tyskland) och en lägenhet i Cortona (Italien) i syfte att möjliggöra internationella arbetsvistelser för tonsättare. Kostnaderna för dessa lägenheter finansieras helt genom medlemsavgifter. Utlysning och periodtilldelning av arbetsvistelser sker enligt styrelsens fastställda urvalsregler. Arbetsvistelserna är högt uppskattade och beläggningen är i regel 100%.

Tyvärr har kostnaderna för lägenheterna ökat mycket på grund av inflation och hög Euro-kurs vilket föranlett ett betydande minusresultat. Vi beslutade därför att höja avgifterna för vistelser samt se över om sänkta kostnader är möjliga. Vi räknar med att uppnå en bra balans under 2025 och 2026 och kunna fortsätta att erbjuda lägenheterna endast till FST:s medlemmar framöver.

Tonsättarresidens vid VICC

FST är huvudman i VICC (Visby International Composers Centre) vars verksamhet är att möjliggöra ett residens för tonsättare och musikskapare från hela världen. På centret kan tonsättare under några veckors vistelse verka i en kreativ miljö, arbeta med att skapa ny musik i någon av de professionella studiorna och samverka med andra tonsättare samt det lokala musik- och kulturlivet. Verksamheten har kunnat bedrivas genom stöd av FST, Region Gotland och Statens kulturråd. FST tilldelar resebidrag till tonsättare som genomfört arbetsvistelse på VICC. Arbetsvistelserna på VICC var fullbokade under 2024 och FST kommunicerade i dialog med VICC om extra uppkomna lediga vistelser.

VICC-styrelsen utsåg i december tonsättaren och universitetslektorn **Esaias Järnegard** till ny verksamhetsledare för Visby Internationella Tonsättarcentrum. Han tillträdde den 1 januari 2025 och efterträdde **Sten Melin** som gick i pension.

Fördelning av Bonusmedel

FST är representerade i Bonus Copyright Access som inkasserar och fördelar royaltyintäkter enligt lagen om kollektiv förvaltning av upphovsrätt som trädde i kraft den 1 januari 2017. FST är avtalslicensutlösande part vad gäller kopiering av noterad musik i skolor och företräder upphovspersoner inom det konstmusikaliska området. Föreningen använder en del av inkasserade Bonusmedel till olika kollektiva ändamål, såsom rättighets- och avtalsfrågor, informationsforum för verkssamma i musiklivet, pedagogiska och konstmusikaliska insatser för unga i samarbete med skolor och lärare.

Ramavtalet med SKR om kopiering i Kulturskolan

Kopieringsavtalet med kommunerna löpte ut vid årsskiftet, och under året har inledande samtal förts med SKR. Parterna var överens om att avtalet fungerar väl och möter kulturskolornas behov. Förhandlingarna fokuserade på prisnivån, formerna för avtalstecknande samt förbättrad information till kommunerna.

Efter förhandlingar har en överenskommelse nåtts kring prisnivåer och löptid. Det nya avtalet löper över fyra år med en stegvis uppräknings, vilket skapar en stabil grund och ett gynnsamt utgångsläge inför kommande förhandlingar 2028.

Strategisk kommunikation

Under 2024 har FST fortsatt att bedriva strategiskt kommunikativt arbete. De kommunikativa insatserna omfattade såväl en bred omvärldsbevakning inom kulturpolitik, upphovsrätt, artificiell intelligens, och rättighetsfrågor, som att driva aktuella frågeställningar gentemot beslutsfattare, opinionsbildare och förtroendevalda. FST kommunicerade kontinuerligt om aktuella angelägenheter för medlemskåren.

Föreningen har också varit en aktiv röst i den offentliga debatten genom flera publicerade debattartiklar som belyste musikskaparnas villkor. Genom att lyfta frågor kring musikbranschens utmaningar och möjligheter hoppas vi kunna finna konstruktiva hållbara lösningar för Sveriges musikliv.

Kansliet medverkade och bevakade relevanta konstmusikaliska forum, kulturpolitiska konferensprogram, seminarier, priser och andra evenemang som lyfter medlemmarna och deras musikaliska gärning. Föreningens sociala medieplattformar var välbesökta och uppskattade som utåtriktade forum.

Vi är väldigt glada över att ha funnit en kreativ, kompetent och erfaren ledare för Tonsättarcentrums verksamhet. Under våra samtal har Esaias Järnegard presenterat starka förslag till hur verksamheten kan utvecklas som en kraftkälla både för tillresande tonsättare och för musiklivet på Gotland och övriga landet. Han är själv tonsättare och har ett stort kontaktnät nationellt och internationellt.

Sten Melin har lett verksamheten med stor framgång. Han har på ett kreativt sätt exponerat Tonsättarcentrum både internationellt och lokalt. Bland mycket annat har han också utvecklat ett nära samarbete med Gotlands Tonsättarskola som buserar i samma byggnad. Tonsättarnas Hus i Visby hamn har därmed blivit en unik knutpunkt för vår tids konstmusik.

Helena Wessman, VICC:s styrelsens ordförande

FST lanserade en uppdaterad webbplats

I slutet av 2024 lanserades en uppdaterad version av FST:s webbplats, med fokus på funktionalitet, säkerhet och redaktionell effektivitet. Moderniseringen syftar till att förenkla kansliets arbete och säkerställa en långsiktigt hållbar plattform. Grunddesignen har behållits p.g.a. ekonomiska prioriteringar, samtidigt som viktiga förbättringar har genomförts.

Den nya webbplatsen innehåller bland annat förbättrade integrationer med medlemssidorna för en smidigare upplevelse och omstrukturerad huvudmeny för enklare navigering. Den uppdaterade webbplatsen skapar bättre förutsättningar för både medlemmar och besökare att ta del av FST:s verksamhet och information.

FST:s Youtube-kanal

FST fortsatte att producera digitala videos direkt för Youtubekanalen i syftet att synliggöra den konstmusikaliska sfären och öka kännedomen om svenska tonsättare och betydelsen av svensk konstmusik, i synnerhet i Sverige, men också i Norden och internationellt.

Under 2024 publicerades ett tjugotal filmer på FST:s Youtube-kanal. Förutom själva arbetet med att publicera videos har det bedrivits ett omfattande administrativt jobb att få teckna avtal med samtliga berörda upphovspersoner.

Henrik Denerin, mottagare av Stiftelsen Saltös Järnåkerstipendium 2022, intervjuades i mars 2024 av Monica Danielson om det prisbelönade verket *collide*. Intervjun finns på FST:s Youtube-kanal. Foto: Martin Jonsson Tibblin.

Ett urval av datum och händelser under 2024

5 januari	Offentliggörande av Järnåkerstipendium 2024. Jonatan Sersams verk <i>presencia de Sombra</i> (2022)
13 januari	Nordic Music Journeys i Glasgow. 10 svenska tonsättare möter skotskt musikliv
15 januari	Guldbaggegalan 2024 på Cirkus i Stockholm. Nominerad i kategori musik Henrik Lörstad för filmen <i>Vem är du, Mamma Mu?</i>
16-18 februari	Nordic Film Music Days 2024 och utdelning av HARPA under Berlinale
7 mars	Manifestpriset 2024 tilldelades GAHLMM i priskategori Experimentellt för albumet <i>Break a leg</i> , utgivet av Geiger Grammofon
15-24 mars	Festivalen Svensk Musikvår i Stockholm med tonsättarprofilen Henrik Strindberg
26 mars	Avtackning av Alfons Karabuda och välkomst av Anders Wollbeck som SKAP:s nya ordförande vid SKAP:s stämma på The Node i Stockholm
18-19 mars	ECSC Winter Session i Bryssel, Belgien
11-14 april	Tonsättarweekend med Lisa Streich , Konserthuset Stockholm
26 april	FST:s stämma och föreningens middag på Wenner-Gren Center i Stockholm
12 maj	2022 års Interpretpristagare scenkonstduon Hidden Mother tar emot utmärkelsen vid Samtida Musiks konsert på Historiska Museet i Stockholm
13-17 maj	Classical:NEXT i Berlin med fyra svenska tonsättare
22-23 maj	Svensk Scenkonsts Branschdagar i Östersund, Jämtland/Härjedalen
23-26 maj	Festivalen Norrköpingsljud i Norrköping
28 maj	STIMS:s årsstämma i Stockholm, Stimhuset
28-31 maj	CISAC:s General Assembly, Seoul, Sydkorea
30 maj	FST:s medlemsträff i Göteborg
9 oktober	FST medverkar vid en kulturpolitisk panel på ABF-huset med anledning av kulturbudgeten
15 oktober	Medlemsträff i Malmö med Jenny Hettne på Inter Arts Center (IAC)
19 oktober	Medlemsträff i Göteborg med Anne Pajunen på Scen46
22-25 oktober	CISAC/CIAM General Assembly i Montreal, Kanada

30 okt-3 november	Nordic Music Days 2024 i Glasgow med 26 svenska tonsättare på plats
8 november	Musikförläggarnas pris 2024. Pristagare i kategori konstmusik är Daniel Börtz och B Tommy Andersson
12-13 november	ECSA Autumn Session i Paris, Frankrike
25 november	Kungl. Musikaliska Akademiens högtidssammankomst
28 november	FST:s medlemsträff i Stockholm "Lär känna din kollega + FST fyller 106 år!"
3 december	Kursen "Notation i Dorico"
5 december	Kursen "Mod att ta plats i sociala kanaler"
12 december	Medlemsträff i Malmö "Lär känna din kollega" på Inter Arts Center

A close-up portrait of Lisa Streich, a woman with long, wavy brown hair and bangs, looking directly at the camera. She has light blue eyes and is wearing bright pink lipstick. She is wearing a black top with small gold polka dots. The background is dark and out of focus.

Den svenska tonsättaren Lisa Streich har blivit allt mer omtalad internationellt. I april 2024 uppmärksammade Konserthuset Stockholm hennes musik under Tonsättarweekend, med tre orkesterkonserter och en kammar-musikkonsert. Foto: Harald Hoffmann.

Förtroendevalda i föreningen, anställda tjänstemän och anlitade konsulter

Styrelsen

Styrelsen har bestått av **Martin Jonsson Tibblin** (ordförande fram till den 31 december 2024), **Ylva Fred** (vice ordförande), **Johan Blixt** (andre vice ordförande samt tillförordnad ordförande fr.o.m. 1 januari 2025), **Henrik Denerin**, **Katarina Leyman** och **Tebogo Monnakgotla**. Därtill var **Johan Svensson** och **Marcus Wrangö** ledamöter till och med årsstämman den 26 april då de ersattes av **Anna-Karin Klockar** och **Per Anders Nilsson**.

Styrelsen har under året hållit nio protokollförda sammanträden samt ett styrelseinternat där även kansliets personal fick delta. Styrelsens arbetsutskott (AU) har bestått av föreningens ordförande **Martin Jonsson Tibblin**, **Ylva Fred** och **Johan Blixt**. AU har sammanträtt veckovis under året.

Förändringar i FST:s ledning

Efter nästan åtta år som ordförande för Föreningen Svenska Tonsättare, lämnade **Martin Jonsson Tibblin** sitt uppdrag vid årsskiftet 2024/2025. Han tillträdde en ny tjänst som chef för Stims musikfrämjande verksamhet och avslutade därmed sin tid som föreningens talesperson och verksamhetsledare.

Från och med den 1 januari 2025 är FST:s andre vice ordförande **Johan Blixt** tillförordnad ordförande fram till FST:s ordinarie stämma den 4 april 2025 i Stockholm, där en ny ordförande kommer att väljas. Styrelsen har gett **Johan Blixt** och vice ordförande **Ylva Fred** förtroendet att gemensamt leda föreningen under denna övergångsperiod. Deras fokus ligger på att förvalta och stärka föreningens arbete, med särskild inriktning på interna arbetsmetoder och processer.

Revisorer och revision

Revisorer utsedda av föreningsstämman har varit **Tony Blomdahl**, ordinarie lekmannarevisor och **Håkan Olsson Reising** (KMPG) ordinarie auktoriserad revisor. Lekmannarevisorssuppleant har varit **Peter Bjuhr** och auktoriserad revisorssuppleant **Henrik Brorsson** (KPMG).

Valberedning

Ledamöter i valberedningen har varit **Stefan Klaverdal** (sammanställande), **Johan-Magnus Sjöberg**, och **Ulrika Emanuelsson** t.o.m. den 26 april, därefter **Maria Lithell** Flyg, t.o.m. november 2024.

Anställda tjänstemän

Kansliet har förfogat över 2,3 heltidstjänster som har innehafts av **Daniel Carlberg**, kanslichef (100%), **Dina Liberg**, projektledare (100%) samt **Ida-Lee Brandel**, projektledare (20% till och med den 31 juli, därefter 50%).

Anlitade konsulter

Kommunikationsrådgivaren **Anna Cokorilo** har anlitats för FST:s kommunikationsarbete. Redovisningsekonomen **Per Korsfeldt** har ansvarat för föreningens redovisning. Juristen **Thorbjörn Öström** har anlitats för juridiska föreningsfrågor samt utbildning och juridisk rådgivning till upphovspersoner. Klara K (tidigare Management by Kerstin) har anlitats för FST:s jämställdhetsarbete och rådgivning till upphovspersoner. **Sofie Marin** har anlitats för rådgivning inom marknadsföring till upphovspersoner. IT-konsulterna **Fredric Bergström** och **Fabian Svensson** har anlitats för utveckling och underhåll av FST:s webbsida med systemstrukturer och för arbete med Bonus-databas. IT-konsulten **Mats Strålberg** har anlitats för underhåll av FST:s nätverk och övriga IT-frågor. För den ekonomiska rådgivningen till upphovspersoner har mestadels skötts av VemaNord Redovisning AB, **Per Korsfeldt**, **Jeanette Bjurling**, **Mats Möller** med flera redovisningsbyråer och fristående redovisningsekonomer.

Anna-Karin Klockar
och Per Anders Nilsson
valdes in som nya
styrelseledamöter vid
FST:s stämma 2024.

Representationer 2024

Med mandat från FST har nedanstående personer representerat föreningen i följande styrelser, föreningar, institutioner, organisationer och arbetsgrupper:

Stims styrelse

Martin Jonsson Tibblin, ordinarie och vice ordförande
Johan Blixt, ordinarie
Ylva Fred, ordinarie

Stimstyrelsens arbetsutskott

Martin Jonsson Tibblin

Stims stipendiekommitté

Eva Lindal, mandatperiod 2024 (ersatte Catharina Backman)
Magnus Bunnskog, mandatperiod 2023-2025

Stims fördelningskommitté

Martin Jonsson Tibblin
Chrichan Larson
Johan Blixt, adjungerad
Ylva Fred, adjungerad

Stims bedömningskommitté för musik och upphovsrätt

Mattias Svensson Sandell

Stims valberedning

Erik Peters, ordförande

ICE Services Ltd. styrelse

Martin Jonsson Tibblin

Extended Licensing and Revenue Committee

Martin Jonsson Tibblin

ICE governance group

Martin Jonsson Tibblin

NÄMMU

Jonas Forssell, ordinarie
Marie Samuelsson, suppleant

Svensk Musiks styrelse

Johan Blixt

Svensk Musiks Resebidragsgrupp

Daniel Carlberg

European Composer and Songwriter Alliance (ECSA)

Martin Jonsson Tibblin

European Composers Forum (ECF)

Martin Jonsson Tibblin

Federation of Film and Audiovisual Composers of Europe (FFACE)

Pär Frid (delat uppdrag tillsammans med SKAP)

Nordisk komponistråd (NKR)

Martin Jonsson Tibblin, ordförande

Konstnärliga och litterära yrkesutövares samarbetsnämnd (KLYS)

Martin Jonsson Tibblin, Ombudsman
Ylva Fred, 1:a ersättare
Johan Blixt, 2:e ersättare

KLYS arbetsutskott

Martin Jonsson Tibblin

KLYS arbetsgrupp för AI

Martin Jonsson Tibblin

BONUS representantskap

Martin Jonsson Tibblin, ordinarie

Styrelsen för BONUS

Martin Jonsson Tibblin, suppleant

BONUS notförvaltningsgrupp

Martin Jonsson Tibblin, ordinarie
Erik Peters, suppleant

Visby International Centre for Composers (VICC) representantskap

Ylva Fred, fr.o.m. december 2024 (ersatte Martin Jonsson Tibblin)

VICC styrelse

Johan Blixt, ordinarie, fr.o.m. maj 2024
(ersatte Johan Svensson)
Katharina Leyman, suppleant, fr.o.m. december 2024
(ersatte Ylva Fred)

Guldbaggens Nomineringsjury

Ylva Fred

Framtidens Musikpris

Christofer Elgh

Stiftelsen Saltös styrelse

Catharina Backman, ordinarie
Johan Blixt, ordinarie fr.o.m. december 2024
(ersatte Martin Jonsson Tibblin)
Henrik Denerin, suppleant fr.o.m. oktober 2024
(ersatte Ylva Fred)
Jenny Hettne, suppleant fr.o.m. december 2024
(ersatte Johan Blixt)

Manifestjuryn Experimentellt

Johan Blixt, ordförande fr.o.m. oktober 2024
(ersatte Martin Jonsson Tibblin)
Tony Blomdahl fr.o.m. oktober 2024
(ersatte Rosanna Gunnarsson)
Ylva Q Arkvik fr.o.m. oktober 2024 (ersatte Mirjam Tally)
Maria W Horn fr.o.m. oktober 2024 (ersatte Marcus Wrangö)

Flerårsöversikt

Omsättning, resultat och ställning (kkr)

	2024-12-31	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Föreningens intäkter	12 994	12 812	13 163	10 699	11 398
Verksamhetsresultat	-923	-835	475	408	115
Resultat efter finansiella poster	-840	-762	478	407	111
Balansomslutning	11 114	12 885	13 329	11 259	10 817
Soliditet (%)	50,0	49,6	52,8	59,9	58,2
Medeltalet anställda	2,3	2,2	2,2	1,4	2,0

Förändringar i eget kapital (kr)

	Balanserad vinst/förlust	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	7 034 435	-642 359	6 392 076
Överföring av föregående års resultat	-642 359	642 359	
Årets resultat		-840 132	-840 132
Belopp vid årets utgång	6 392 076	-840 132	5 551 944

Förslag till disposition av föreningens resultat (kr)

Till årsstämman förfogande står	6 392 076
Balanserat resultat	-840 132
Årets resultat	5 551 944
Styrelsen föreslår att i ny räkning överföres	5 551 944
	5 551 944

Beträffande föreningens resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande tilläggsupplysningar och bokslutskommentarer.

Resultaträkning

	Not	2024	2023
Föreningens intäkter	<i>1</i>	12 994 058	12 812 169
Föreningens kostnader			
Övriga externa kostnader		-9 709 679	-9 624 346
Personalkostnader	<i>2</i>	-4 207 503	-4 022 955
Summa föreningens kostnader		-13 917 183	-13 647 301
Resultat efter avskrivningar		-923 125	-835 132
Avskrivningar			
Avskrivningar på balanserade utgifter		-15 600	-15 600
Resultat efter avskrivningar		-938 725	-850 732
Resultat från finansiella investeringar			
Ränteintäkter och liknande resultatposter		105 417	122 196
Räntekostnader och liknande resultatposter		-6 824	-33 297
Summa resultat från finansiella investeringar		98 593	88 899
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		-840 132	-761 833
Bokslutsdispositioner			
Återföring från periodiseringsfond		-	119 474
Summa bokslutsdispositioner		-	119 474
Resultat före skatt		-840 132	-642 359
Skatt på årets resultat		-	-
Årets resultat		-840 132	-642 359

Balansräkning

Tillgångar

	Not	2024-12-31	2023-12-31
Anläggningstillgångar			
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andra långfristiga fordringar	3	4 243 285	4 258 885
Summa anläggningstillgångar		4 243 285	4 258 885
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		811 419	1 245 977
Övriga fordringar		462 582	725 337
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		147 756	997 652
Kassa och bank		5 448 933	5 657 388
Summa omsättningstillgångar		6 870 690	8 626 354
Summa tillgångar		11 113 975	12 885 239

Balansräkning

Eget kapital och skulder

	<i>Not</i>	2024-12-31	2023-12-31
Eget kapital			
Balanserat kapital		6 392 076	7 034 435
Årets resultat		-840 132	-642 359
Summa eget kapital		5 551 944	6 392 076
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 079 159	671 120
Skatteskulder		42 123	30 334
Övriga skulder	4	2 858 066	3 387 483
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5	1 582 683	2 404 225
Summa kortfristiga skulder		5 562 031	6 493 163
Summa skulder		5 562 031	6 493 163
Summa eget kapital och skulder		11 113 975	12 885 239

Noter

Not 1	Föreningens intäkter	2024	2023
	Medlemsavgifter	430 800	467 950
	Anslag	9 900 000	9 700 000
	BONUS-intäkter	2 457 902	2 464 098
	Övriga intäkter	205 356	180 121
	Summa	12 994 058	12 812 169

Not 2	Löner och ersättningar	2024	2023
	<i>avser löner och ersättningar för vilka sociala avgifter erlagts</i>		
	Medelantal anställda har varit		
	Kvinnor	1,3	1,2
	Män	1,0	1,0
	Fördelning män/kvinnor i styrelsen		
	Kvinnor	50,0%	37,5%
	Män	50,0%	62,5%
	Fördelning män/kvinnor i AU		
	Kvinnor	33,3%	33,3%
	Män	66,7%	66,7%
	Styrelse och AU	919 844	838 216
	Övriga anställda	1 779 106	1 664 753
	Sociala avgifter enligt lag och avtal	995 298	884 364
	varav pensionskostnader	218 574	157 199

Not 3	Anskaffningsvärden och avskrivningar för finansiella anläggningstillgångar uppgår till följande belopp	2024	2023
	Ingående anskaffningsvärde	4 274 485	4 227 685
	Inköp	-	46 800
	Avskrivningar	-31 200	-15 600
	Bokfört värde	4 243 285	4 258 885

Not 4	Övriga skulder	2024	2023
	Ej fördelade stipendiemedel samt övriga upphovsrättsliga medel	2 451 112	2 695 777
	Övriga poster	406 954	691 707
	Summa	2 858 066	3 387 483

Not 5	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2024	2023
	Upplupna löner, semesterlöner, sociala avgifter	651 483	559 725
	Upplupna stipendier	900 000	1 644 500
	Övriga poster	31 200	200 000
	Summa	1 582 683	2 404 225

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag.

Tillgångar och skulder

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärden, om inget annat anges. Avskrivning sker enligt plan över 5 år.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betald.

Undertecknande

Stockholm, dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Martin Jonsson Tibblin, ordförande t.o.m. 31 december 2024

Ylva Fred, vice ordförande

Johan Blixt, andre vice ordf. t.o.m. 31 december 2024 och tf. ordf. fr.o.m. 1 januari 2025

Henrik Denerin

Anna-Karin Klockar

Katarina Leyman

Tebogo Monnakgotla

Per Anders Nilsson

Vår revisionsberättelse har lämnats den
dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Tony Blomdahl, lekmannarevisor

Håkan Olsson Reising, auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Föreningen Svenska Tonsättare, org. nr 802003-5369

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Föreningen Svenska Tonsättare för år 2024. Föreningens årsredovisning ingår på sidorna 1- 33 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Det registrerade revisionsbolagets ansvar samt Lekmannarevisorns ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Det registrerade revisionsbolagets ansvar

Vi har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Lekmannarevisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Föreningen Svenska Tonsättare för år 2024 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisionssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som föreningens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av föreningens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens ekonomiska situation och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller
- på något annat sätt handlat i strid med lagen om ekonomiska föreningar, årsredovisningslagen eller stadgarna.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder det registrerade revisionsbolaget professionellt omdöme och har en professionell skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på det registrerade revisionsbolagets professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelse skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Stockholm, den dag som framgår av min elektroniska signatur den

KPMG AB

Håkan Reising

Håkan Olsson Reising
Auktoriserad revisor, KPMG AB

Tony Blomdahl

Tony Blomdahl
Lekmannarevisor